ISSN 2670-7012

ČRNUŠKI GLAS

glasilo
Četrtne skupnosti Črnuče
številka 29
september 2026

Četrtna skupnost Črnuče

Mestna občina Ljubljana

UVODNIK

Ustavo odraslim

ŽARKO HOJNIK

Na prvi šolski dan je minister za izobraževanje Borut Rončević poskrbel, da so prvošolci in dijaki prvih letnikov srednjih šol prejeli izvod ustave, prvošolci pa tudi slovensko zastavico. Simbolična vzgojna gesta je naletela na mešane odzive javnosti, od zagovarjanja pripadnosti vrednotam ustave do očitkov o neprimernosti ministrove odločitve. Takšen odziv bi bil še razumljiv, če bi minister za vzgojo in izobraževanje katerekoli vlade učencem in dijakom podaril koalicijsko pogodbo ali manifest politične stranke. Z ustavo, ki je za vse nas temelj državnosti in ustavnega varstva človekovih pravic, se tako ne ravna. Zdi se, da ni zatajil aktualni minister, temveč vzgojno-izobraževalni sistem skupaj s starši in celotno družbo.

Dijaki in učenci bodo med odraščanjem imeli lep in simbolno močen spomin na temeljni dokument svoje države, ki so ga prejeli prvi šolski dan. In opomnik, v kakšni državi in skupnosti jih bo šola vzgajala ter opolnomočila, da bodo kot odrasli pošteno in uspešno živeli v demokratični družbi. Morda tega danes še ne razumejo. Ne moremo jim zameriti. Tudi nekateri odrasli ne. Kritičen odnos do ministrove odločitve je seveda legitimen. Ko pa preraste v nestrpnost, prezir ali celo sovraštvo do slovenske ustave, slovenske zastave, slovenske narodne glasbe in slovenskega domoljubja, ima takšen odnos ime. Reče se mu domomržnja z netenjem razprtij med ljudmi.

Polemika o izvodu ustave za prvošolce je primer viharja v kozarcu vode, ki se ga že čez leto ali dve zelo verjetno nihče več ne bo spomnil.

Razprave o domoljubju in narodni identiteti so pomemben del demokratične družbe, v kateri se srečujejo različna mnenja o tem, kaj pomeni pripadnost državi ali narodu. Knjižica ni bila namenjena temu, da bi jo šestletni prvošolci takoj samostojno brali, ampak tudi starejšim učencem, predvsem pa staršem, da jih v sodelovanju s šolo pripravljajo na pošteno življenje v demokratični in pravno urejeni državi. Naslov Ustavo odraslim *torej opozarja, da so nekateri negativni odzivi otrok posledica slabega zgleda odraslih. Dobronameren izobraževalni projekt je zaradi odzivov dela javnosti po nepotrebnem postal tarča političnih prepirov in poglabljanja razprtij v družbi.*

Gre za navidezno banalnost, ki pa nazorno kaže, kako se v Sloveniji gradi odnos do temeljnih vrednot državnosti in varstva človekovih pravic. Domoljubje bi morali graditi na ustavi, ne na razprtijah. Negativen odnos do simbolnega razdeljevanja ustave učencem in dijakom ne prispeva k skupnemu dobremu in prihodnosti pod enakimi pogoji za vse. Odločitev resornega ministra bi zrela družba in njen vzgojno-izobraževalni sistem kvečjemu sprejela kot izraz potrebe po pripadnosti skupnim vrednotam in spoštovanju človekovih pravic v odnosu drug do drugega. Mar ni že dovolj razprtij in polarizacije v naši družbi?

Letos preminuli nemški filozof Jürgen Habermas je idejo pripadnosti vrednotam ustave, ki jo je pred njim zasnoval nemški politični teoretik Dolf Sternberger, filozofsko razvil kot koncept ustavnega patriotizma. V osnovi gre za koncept državljanske etike in vzgoje, ki temelji na demokratičnih vrednotah in praktični etiki ustave. Ustavni patriotizem ne zanika narodne pripadnosti in raznolikosti ali različnosti, ampak jo umešča v demokratični in etični okvir ter razmejuje od izključujočega nacionalizma in nestrpnosti. Mar se kritiki odločitve resornega ministra, da slovenski učenci in dijaki v 21. stoletju za popotnico na prvi šolski dan dobijo ustavo, res želijo vrniti k takšnemu razumevanju izključujočega domoljubja?

Polemika o izvodu ustave za prvošolce je primer viharja v kozarcu vode, ki se ga že čez leto ali dve zelo verjetno nihče več ne bo spomnil. To, da so otroci trgali ustavo, je zraslo na domačem zelniku. Gre za absurd, saj je ravno ustava temeljni dokument varstva človekovih pravic, zlasti pravic otrok in mladih. Vprašajmo se, kaj nam je še skupnega, če nam že ustava nič ne pomeni.

ČRNUŠKI GLAS
Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče, ISSN 2670-7012
Telefon: 01 306 48 74, 01 306 48 72
e-pošta: crnuski.glas@gmail.com
Glavni in odgovorni urednik: Žarko Hojnik
Uredništvo: Zvonko Keržan, Darko Rozinec
Zunanja sodelavka: Marija Plazar
Lektorica: Urška Jarnovič
Tehnični urednik: Sergej Murko
Tisk: HB Grafika d.o.o., Pot čez Horjulko 16A, Dobrova, 1356 Dobrova

Naklada: 4.750 izvodov
Naslovnica: Foto Žarko Hojnik

Prepovedana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe.

RAŠICA

Deseti tradicionalni pohod

Fotografiji Simona Pirnat Skeledžija

V organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB Črnuče in MOL ČS Črnuče smo 19. septembra pripravili deseti tradicionalni pohod na Rašico. Udeležilo se ga je približno 200 pohodnikov, od tega 40 mladih iz OŠ Maksa Pečarja z mentorji. Večina pohodnikov se je odločila za krajšo pot, nekaj pa jih je prehodilo daljšo. Kulturni program je vodila moderatorka Alenka Velkavrh. Ustvarili so ga učenci OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja, dijak gimnazije Poljane, recitatorji ZB NOB Črnuče, MePZ KUD Svoboda Črnuče, ženski pevski zbor Svoboda Črnuče in harmonikar.

V pozdravnem nagovoru je predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Črnuče Rudi Vavpotič povzel kratko zgodovino medvojnih dogodkov in pozdravil vse: slavnostnega govornika, nekdanjega predsednika vlade in poslanca državnega zbora Roberta Goloba, vse poslance državnega zbora, župana MOL Zorana Jankovića, podpredsednika ZZB NOB Slovenije Ivana Svetlika, častno občanko MOL in predsednico MO Julijano Žibert ter njeno podpredsednico Meto Verbič, vse delegacije sosednjih združenj ZB, predstavnike strank, pohodnike in praporščake. K nagovoru je povabil župana MOL Zorana Jankovića, ki je pozdravil navzoče.

Nekdanji predsednik vlade, poslanec državnega zbora in predsednik stranke Gibanje Svoboda Robert Golob je v govoru poudaril, da so bili naši partizani na strani zavezništva Združenih narodov in mednarodnopravno priznana vojska tega zavezništva. Fašizem je bil med drugo svetovno vojno resda poražen, a žal, kot kažejo današnji časi, nikoli zares premagan. Domoljubje pomeni imeti rad svojo domovino. Slovenija je naša država in bo vedno ostala naša domovina. Ostale bodo tudi naše vrednote: tovarištvo, enakost, pravičnost, svoboda. Vrednote, za katere so se borili naši predniki in jih je lepo opisal pesnik Srečko Kosovel: »Silni so tisti, ki ne poznajo lastne koristi in katerih srca so odprta kot smehljajoči travniki. Silni so tisti, ki se nikoli ne uklonijo in ne zlomijo.«

Dvajsetega septembra je minilo 85 let od takrat, ko so okupatorji obkolili vas Rašica, izgnali vaščane, vas pa požgali. Požig prve slovenske vasi je bil izraz maščevanja nemških okupatorjev. Osemnajstega septembra 1941 so borci Rašiške čete, ki je bila del Kamniškega bataljona, napadli avtomobil nemške razmejitvene komisije, ki je določala mejo med Italijo in Nemčijo. V napadu je bilo ubitih šest članov te komisije in vojakov, uničen je bil tudi avtomobil.

Poklon vsem, ki so trpeli

Nad vas Rašica je legla temna senca. Tujčev ogenj jo je hotel izbrisati z zemeljskega obličja. Gorele so hiše, goreli so domovi, plameni so požgali sadove trdega kmečkega dela. Hoteli so uničiti vse: stavbe, spomine, ljudi in njihovega duha. A nečesa okupator ni mogel požgati: ljubezni do domovine, trme in neizmerne želje po svobodi. Danes smo tukaj, da se poklonimo tistim, ki so trpeli, in tistim, ki so se uprli.

Da spomin na žrtve in vrednote narodnoosvobodilnega boja pri nas ostaja živ in opominja mlajše generacije, je zasluga tistih, ki to zgodbo neutrudno varujejo in pripovedujejo naprej. Tragedija Rašice je zapisana v zgodovino našega glavnega mesta. Solidarnost, tovarištvo in neupogljivost nas povezujejo.

Iz pepela požgane Rašice je zraslo novo življenje. Vas je ponovno oživela, hiše so bile obnovljene, v vasi sta spet odmevala slovenski jezik in slovenska pesem. Zgodovina Rašice nosi pomembno sporočilo za celotno državo – o narodnem ponosu, enotnosti in svobodi, ki jih moramo varovati vsak dan in vedno znova.

Zahvala vsem predstavnikom veteranskih in domoljubnih organizacij, praporščakom, ki s ponosom nosite simbole našega upora, pa tudi vam, drage krajanke in krajani Rašice, Črnuč in drugih bližnjih krajev.

Dragica Škrlep

22. DAN ČETRTNE SKUPNOSTI ČRNUČE MOL

Črnuče so znova pokazale, da znajo stopiti skupaj

Četrtkovo popoldne pred kulturnim in gasilskim domom v Črnučah je bilo spet tisto pravo: veliko znanih obrazov, stiski rok, pogovori med stojnicami, glasba in ples na odru ter predvsem občutek, da živimo v okolju, v katerem se ljudje še poznamo in nam ni vseeno, kaj se dogaja z našim krajem. *Dan Četrtne skupnosti Črnuče* je tokrat 17. septembra doživel že 22. izvedbo in znova dokazal, da je v vseh teh letih postal nekaj več kot le tradicionalna krajevna prireditev.

Nekoč smo jo poznali kot *Dan sosedov*, danes nosi ime *Dan Četrtne skupnosti Črnuče*. Njeno bistvo ostaja enako: na enem mestu predstaviti ljudi, društva, ustanove in podjetja, ki vsak po svoje soustvarjajo življenje naše četrti. Ko človek pogleda, koliko jih je, šele dobro vidi, kako živahen in raznolik kraj so Črnuče.

Na prireditvi je nagovoril zbrane predsednik sveta ČS Črnuče Gregor Kumer. Posebej nas je razveselil obisk ljubljanskega župana Zorana Jankovića in podžupana Dejana Crneka. Njuna navzočnost je bila lepo priznanje prireditvi, predvsem pa vsem Črnučanom, ki s prostovoljnim delom vse leto skrbijo, da naša četrt ni samo del velikega mesta, ampak ostaja skupnost.

Pisana druščina nastopajočih

Na odru se je v več kot treh urah zvrstila pisana druščina nastopajočih. Predstavili so se pevska skupina Fijolice, inštrumentalisti in folklorna sekcija MKUD Ivan Car, iz vrst KUD Svoboda Črnuče pa ženski in mešani pevski zbor Medis, oktet Zven, dixieland orkester Ljubljanske korenine ter folklorna skupina Črnučan'. Nastopili so tudi Vokalna skupina Domen, Pihalni orkester Ljubljana, Ansambel ljubljanskih mažoret, folklorna skupina Cof, harmonikarska skupina Klavdije Ceglar, ljudski godec Tone Malenšek in pevka Majda Novak ter recitatorka Lidija Bizjak.

Svoj del programa so prispevali učenci OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja Črnuče, gasilci PGD Nadgorica in člani športnega društva Polyteam. Vse skupaj je spretno povezoval Boris Car. Za vsako prireditev je pomembna tudi tehnika ozvočenja, da se odlično slišijo petje, recitacije, zvok inštrumentov tako v dvorani kot zunaj pri predstavitvi razstavljavcev. Za to vedno zelo dobro poskrbi Jan Dermota z ekipo.

Med stojnicami

Dan četrtne skupnosti nikoli ni bil samo oder. Prav toliko življenja je bilo med stojnicami, kjer so se predstavljali podjetniki, društva, javne ustanove in posamezniki. Med njimi so bili cvetličarna Rosa Vita, slaščičarna Rašica, gostilna in picerija Rogovilc, mesarstvo Flerin, učenci OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja Črnuče, Društvo upokojencev Črnuče, Društvo upokojencev Podgorica - Šentjakob, Center za krepitev zdravja Bežigrad, Mestna knjižnica Ljubljana - enota Črnuče, Mladi zmaji ČMC Črnuče, Zavod Zvezde so blizu, Zavod za oskrbo na domu Ljubljana, Veto, NIJZ Ljubljana, LPP, Mestno redarstvo, Energetika Ljubljana, ŠD Kermar – Jadralni klub, Avant2GO – Avantcar in Društvo Šola zdravja – skupina Črnuče. Svoje izdelke so pokazale tudi ustvarjalke ročnih del Marija Podvez, Ankica Pavelič in Meta Lajovic.

Morda prav med stojnicami človek najbolje začuti smisel prireditve. Nekdo se ustavi pri znancu, ki ga že dolgo ni videl, drugi odkrije dejavnost, za katero ni vedel, da obstaja nekaj ulic stran, tretji posluša glasbo in poklepeta s sosedi. Nič velikega in spektakularnega, pa vendar prav iz takšnih drobnih srečanj nastaja skupnost.

Organizacijo prireditve je svet ČS Črnuče tudi letos zaupal KUD Svoboda Črnuče, ki se je pri izvedbi razdeljevanja malice obrnil na članici Župnijske Karitas Črnučež, in sicer na Mimi Rus in Danico Korošec. Iskrena hvala za tokrat in se priporočamo zanaprej.

Četrt smo ljudje

Izkušnje prejšnjih let kažejo, koliko prostovoljnega dela je skritega za nekaj urami programa. Že lani so priprave trajale več mesecev, pri izvedbi pa je sodelovalo nekaj članov društev in drugih prostovoljcev. Prav zaradi njihovega dela lahko Črnuče pripravijo tako obsežno prireditev predvsem z ljudmi iz domačega okolja.

Letošnji *Dan četrtne skupnosti Črnuče* je potekal tudi v okviru evropskega tedna mobilnosti, toda njegov najpomembnejši poudarek je bil vendarle domač. Pokazal je, da imamo v Črnučah veliko ljudi, ki so pripravljeni nekaj svojega časa, znanja in energije nameniti drugim.

Ko se je proti večeru program končeval in so se stojnice praznile, je ostal prijeten občutek, da takšne prireditve potrebujemo. Ne zaradi protokola in ker imajo dolgo tradicijo, ampak zato, ker nas vsaj enkrat na leto spomnijo, kdo vse živi in dela okoli nas. Četrt ni samo prostor, v katerem imamo svoj naslov. Četrt smo ljudje. In v Črnučah smo to tudi letos lepo pokazali.

Helena Lampe, predsednica KUD Svoboda Črnuče, in **Jože Osterman**, podpredsednik KUD Svoboda Črnuče

Fotografije Žarko Hojnik

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

Lokalne volitve

Lokalne volitve bodo v nedeljo, 15. novembra, drugi krog županskih volitev pa 29. novembra. Roki za volilna opravila tečejo od 7. septembra. Preden bomo šli po datumih, sta pomembni dve stvari. Vsi roki so skrajni: opravila je mogoče izvesti prej, nikakor pa ne pozneje. Drugo je, da se volitve v svete četrtnih skupnosti opravijo sočasno z volitvami v mestni svet in zanje veljajo isti roki.

Glavni »favorit« na novembrskih volitvah v Ljubljani ostaja Zoran Janković, ki je napovedal kandidaturo za sedmi mandat že 8. maja. Ljubljano vodi od leta 2006, z nekajmesečno prekinitvijo v letih 2011 in 2012, ko je odšel v politiko. Njegova prednost je, da ga volivci dobro poznajo in da ima veliko izkušenj z vodenjem mesta. Po drugi strani njegovi tekmeci poudarjajo, da je na oblasti skoraj dve desetletji in da bi mesto potrebovalo novega župana ter drugačen način vodenja oziroma upravljanja.

Predčasno glasovanje je predvideno v torek, 10., sredo, 11., in četrtek, 12. novembra, na posebnem volišču na sedežu občinske volilne komisije, odprtem med 7. in 19. uro. Državna volilna komisija občinskim komisijam priporoča, naj kot dan predčasnega glasovanja določijo torek, sredo in četrtek glede na krajevni običaj oziroma potrebe. Koliko dni in koliko lokacij bo v Ljubljani, bo določila volilna komisija MOL.

Volivec osebno pred pristojnim organom

Volivec lahko da podporo kandidatu za župana in listi kandidatov za mestni svet na predpisanih obrazcih samo enkrat. Obrazec se podpiše osebno pred pristojnim organom (upravna enota), ki vodi evidenco volilne pravice ne glede na kraj stalnega prebivališča.

Uredništvo

Datum	Kaj se bo zgodilo	Podlaga
pon., 21. 9.	sestava posebnih volilnih imenikov	22. člen ZEVP-2
ned., 27. 9.	elektronska razgrnitev občinskih volilnih imenikov	22. člen ZEVP-2
sre., 30. 9.	organizator kampanje odpre poseben transakcijski račun	16. člen ZVRK
čet., 15. 10.	zadnji dan za podpise (do konca delovnega časa UE), vložitev kandidatur do 19. ure, začetek volilne kampanje	74. člen ZLV, 2. člen ZVRK
ned., 25. 10.	odločbe o potrditvi ali zavrnitvi kandidatur	74. člen ZLV
26.–30. 10.	sestava seznamov; vrstni red se določi z žrebom	60. člen ZVDL
pet., 30. 10.	javna objava seznamov potrjenih kandidatur in list	74. člen ZLV
pon., 2. 11.	člani volilnih odborov sporočijo sorodstvena razmerja s kandidati	37. člen ZLV
sre., 4. 11.	rok za prijavo glasovanja po pošti (bolnišnica, zavod, pripor, zapor, invalidi)	75. člen ZLV
pet., 6. 11.	upravne enote potrdijo volilne imenike in jih predajo komisijam	29. člen ZEVP-2
pon., 9. 11.	zaupniki, dodatna prijava za glasovanje po pošti, vloge, opazovanje volitev	78. člen ZLV
tor., 10., sre., 11., čet., 12. 11.	predčasno glasovanje od 7. do 19. ure na sedežu občinske volilne komisije	47. člen ZLV
sre., 11. 11.	rok za prijavo glasovanja na domu	81. člen ZLV
pet., 13. 11., po polnoči	konec kampanje, začetek volilnega molka	2. člen ZVRK
ned., 15. 11.	glasovanje; po zaprtju volišč se začne ugotavljanje izida	104. člen ZLV
pon., 16. 11., do 12. ure	volilni odbori predajo gradivo; po 12. uri se ugotavlja izid glasovanja po pošti	88. člen ZLV
tor., 17. 11., do 12. ure	če župan ni izvoljen, komisija pošlje ugotovitveni sklep DVK	89. člen ZLV
sre., 25. 11.	komisija sprejme in objavi akt o izidu volitev	90. člen ZLV
ned., 29. 11.	drugi krog županskih volitev	107. člen ZLV
pon., 30. 11.	odstranitev plakatov; podatki o organizatorjih kampanj računskemu sodišču	11., 19. člen ZVRK
pon., 15. 3. 2027	zaprtje posebnega transakcijskega računa	16. člen ZVRK
tor., 30. 3. 2027	poročilo o financiranju kampanje na Ajpes	18. člen ZVRK

Črnuško okolje

Železniški pragovi, premazani s kreozotom

Nekatere stanovalce Črnuč razburjajo železniški pragovi, odloženi zaradi sanacije železniške proge blizu blokov na Okrogarjevi ulici. Stanovalci opozarjajo, da dotrajani pragovi širijo smrad pred njihovimi domovi, in ob deževju tudi na nevarnost pronicanja strupenih premazov v podtalnico. Hkrati jih moti nočni hrup, ki prihaja onkraj železniške postaje. O tem so obvestili širšo javnost, tudi uredništvo črnuškega glasila. Odgovor smo poiskali na ministrstvu za okolje in prostor, pa tudi pri stroki.

Na ministrstvu pravijo, da predpisi s področja izpustov snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja določajo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja zraka ter za varovanje zdravja ljudi v okolici naprav, ki izločajo škodljive izpuste v zrak. Skladiščenje železniških pragov na območju črnuške železniške postaje oziroma ob železniški progi Ljubljana–Kamnik se po veljavni uredbi o izpustih snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ne šteje za napravo oziroma nepremični vir onesnaževanja, za katerega bi veljale določbe te uredbe.

Na podlagi razpoložljivih podatkov ministrstvo zgolj z vidika navedene uredbe ne more presojati morebitnih izpustov oziroma zdravstvenega tveganja zaradi skladiščenja železniških pragov. Za konkretnejšo presojo bi bilo treba najprej ugotoviti, ali so pragovi na navedeni lokaciji dejansko impregnirani s kreozotom ter kateri predpisi in pristojni organi se uporabljajo za njihovo uporabo oziroma skladiščenje.

Hrup železniškega prometa je urejen z uredbo o mejnih vrednostih kazalnikov hrupa v okolju. Po podatkih aktualnega obratovalnega monitoringa železniške proge Ljubljana–Kamnik je raven hrupa v nočnem času na obravnavanem območju 44 dB, kar je 11 dB pod predpisano mejno vrednostjo. Rezultati monitoringa ne kažejo preseganja mejnih vrednosti hrupa zaradi obratovanja železniške proge.

Ob tem so poudarili, da se navedeni podatki nanašajo na obratovalni monitoring železniške proge. Če se opozorila prebivalcev nanašajo posebej na hrup zaradi sanacijskih oziroma drugih del, ki jih izvajajo na območju črnuške železniške postaje v nočnem času, je treba takšen vir hrupa obravnavati ločeno in preveriti okoliščine izvajanja teh del.

Po mnenju stroke so lahko leseni železniški pragovi, impregnirani s kreozotom, pomemben vir onesnaženja tal in potencialno podtalnice, vendar je stopnja nevarnosti odvisna od lokacije in hidrogeoloških razmer, pravi stroka. Kreozot ni ena sama snov, temveč je zmes številnih spojin, med drugim policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH). ECHA ga uvršča med rakotvorne snovi (1B) ter med snovi s problematičnimi okoljskimi lastnostmi.

Tudi starost sama po sebi ne pomeni, da je prag neškodljiv. V raziskavi dvanajstih pragov, starih od 35 do 76 let, so tudi najstarejši vsebovali več kot 1000 mg/kg kreozota; benzo[a]piren je bil izmerjen v koncentracijah do 853 mg/kg. Terenska raziskava območij, na katerih so bili stari kreozotni pragovi skladiščeni ali ponovno uporabljeni, je pokazala povišane koncentracije PAH v tleh in sedimentu neposredno ob pragovih. Onesnaženje je praviloma hitro upadalo z oddaljenostjo.

Uredništvo

Foto Žarko Hojnik

POLICIJSKO POROČILO

Črnuče tarča vlomilcev in tatov

Foto Steffen Salow/Pixabay

Policisti bežigrajske policijske postaje in prometne policijske postaje Ljubljana so od 1. januarja do vključno 18. avgusta na območju ČS Črnuče obravnavali 197 kaznivih dejanj, največ s področja premoženjske kriminalitete. V primerjavi z istim obdobjem lani gre za rahlo povečanje tovrstnih kaznivih dejanj.

S področja prometne varnosti so obravnavali 545 kršitev cestnoprometnih predpisov, največ zaradi preseženih hitrosti, kar je primerljivo z lanskim obdobjem, od tega 29 prometnih nesreč, tri nesreče s hudimi telesnimi poškodbami, štiri nesreče z lahkimi telesnimi poškodbami in 22 nesreč, v katerih je nastala zgolj materialna škoda. Število prometnih nesreč je primerljivo z istim obdobjem lani.

S področja javnega reda in miru so obravnavali 50 kršitev, od tega so v 45 primerih izvedli prekrškovni postopek, v petih pa izrekli opozorilo. V primerjavi z istim obdobjem lani gre za rahlo povečanje števila obravnavanih kršitev.

Vožnja v naravnem okolju

Sredi maja so s policisti PPP Ljubljana, mestnim redarstvom, predstavnikom družbe Cestel in predstavnikom lokalne skupnosti opravili načrtovan poostren nadzor nad spoštovanjem cestnoprometnih predpisov tovornih vozil na območju ČS Črnuče, za katere so voznikom skupno izdali 23 plačilnih nalogov, devet obvestil kršiteljem (mirujoči promet), en hitri postopek z odločbo zoper pravno osebo in dve opozorili. Na pobudo bežigrajske policijske postaje so konec maja med 8. in 12. uro opravili skupni nadzor vožnje v naravnem okolju – na območju Rašice, Trzina, Šinkovega Turna in Sračje doline. Skupni nadzor je bil izveden v sodelovanju z mestnim redarstvom MOL, gozdarskim in lovskim inšpektorjem IRSKGLR. Dvema voznikoma motornih vozil je bilo izrečeno pisno opozorilo po zakonu o prekrških zaradi kršitve določil zakona o gozdovih, 21 kolesarjem je bilo izrečeno ustno opozorilo zaradi kršitve določil zakona o gozdovih. Mestno redarstvo je v okviru pooblastil izreklo šest ukrepov za napačno parkiranje.

Lastniki psov

Šestim skrbnikom psov je bilo izrečeno opozorilo, da morajo biti psi na lovnih površinah med 1. aprilom in 20. avgustom na povodcu ali imeti zagotovljeno varstvo skrbnika (zakon o divjadi in lovstvu).

Ugotovljena je bila neustrezna prometna signalizacija ob vzponu na Rašico iz smeri Sračje doline. Gozdarski inšpektor bo pripravil elaborat in ga uskladil z zavodom za gozdove, da bo nameščen prometni znak za prepoved vožnje z motornimi vozili.

Tomaž Tomaževic, predstavnik za odnose z javnostmi in policijski inšpektor PU Ljubljana

PROMET

Nesreče z e-skiroji

Nesreč z električnimi skiroji je v Sloveniji vse več, predvsem zaradi vse večje uporabe tega prevoznega sredstva. Lani je policija obravnavala 300 prometnih nesreč z udeležbo voznikov e-skirojev, kar je 12 odstotkov več kot leto prej. V teh nesrečah je bilo 45 hudo in 193 lažje poškodovanih, smrtnih žrtev ni bilo.

Do 25. maja so zaznali že 80 nesreč, v katerih sta umrla dva človeka, 12 je bilo hudo, 55 pa lažje poškodovanih. Več kot polovica hudo poškodovanih voznikov ni nosila zaščitne čelade, kar kaže na velik pomen njene uporabe. Najpogostejši vzroki za nesrečo so neprilagojena hitrost, vožnja v napačno smer ali po napačni strani, neupoštevanje prednosti, vožnja pod vplivom alkohola, neuporaba zaščitne čelade.

Ker imajo e-skiroji majhna kolesa in lahko dosežejo hitrost do 25 kilometrov na uro, so vozniki ob padcih izpostavljeni predvsem poškodbam glave, rok in obraza. Zato strokovnjaki priporočajo uporabo zaščitne čelade (za mlajše od 18 let je v Sloveniji obvezna), vožnjo po kolesarskih površinah, kjer so na voljo, prilagoditev hitrosti razmeram, vožnjo brez uporabe telefona in ne pod vplivom alkohola.

Ni enotne zakonodaje

Za električne skiroje trenutno v EU ni enotne zakonodaje, ki bi določala pravila njihove uporabe v cestnem prometu v vseh državah članicah. Države članice same določajo pravila, npr. največjo dovoljeno hitrost, uporabo kolesarskih stez oziroma cestišča, minimalno starost, čelade, registracijo, zavarovanje, parkiranje itd. Evropska komisija je tudi letos potrdila, da je pristop držav članic trenutno precej razdrobljen. Če na primer z električnim skirojem potuješ od Slovenije, prek Avstrije in Italije, do Hrvaške, ni nujno, da ga lahko v vseh štirih državah uporabljaš pod enakimi pogoji. Posamezna država lahko zahteva drugačno opremo, omejitev hitrosti, zavarovanje ali celo določi, kje se sme skiro voziti.

V Avstriji trenutno uvajajo obsežno reformo električnih skuterjev. Od maja nove zahteve vključujejo obvezne zavorne sisteme, zvočne opozorilne naprave ter sprednjo in zadnjo osvetlitev v pogojih slabe vidljivosti. Električni mopedi bodo od oktobra prerazvrščeni ločeno.

Vir: **policija**

Foto Mircea Iancu/Pixabay

DOBRODELNA AKCIJA

Poštar Pavli polni šolske torbe

FOTO ZPMS

Če bi vse zbrane šolske potrebščine zložili na kup, bi bil ta precej visok. Pravzaprav kar 96.081 kosov. Toliko šolskih potrebščin so v letošnji dobrodelni akciji *Poštar Pavli polni šolske torbe* zbrali darovalci po Sloveniji. Akcijo je že 14. leto zapored izvedla Pošta Slovenije v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS), njen cilj pa je preprost: pomagati otrokom in družinam, za katere je začetek šolskega leta velik finančni zalogaj.

Letos je bil odziv posebno velik. Pošta Slovenije je do 19. avgusta, na svetovni dan humanitarnosti, predala zbrane šolske potrebščine. S tem se je njihova pot šele zares začela.

Iz skladišča naravnost v šolske torbe

Ekipa Zveze prijateljev mladine Slovenije je v skladišču s predstavniki društev in zvez prevzela, razvrstila in razdelila zbrane šolske potrebščine. Prek mreže ZPMS so prišle do otrok in družin, ki jih najbolj potrebujejo. 96.081 kosov šolskih potrebščin. To ni več samo kup zvezkov, barvic, svinčnikov in drugih šolskih pripomočkov. To je 96.081-kratna pomoč, da je bil začetek šolskega leta za kakšno družino finančno malo manj težaven in bolj vesel za otroka.

Zbrani svinčniki že pišejo v zvezke, torbe pa gredo vsak dan v šolo. Akcija je tudi po štirinajstih letih dokaz, da lahko posamezniki, podjetja in organizacije s skupnimi močmi pomembno prispevamo k enakim možnostim otrok ob začetku šolskega leta.

»Pošta Slovenije je s svojo prisotnostjo v državi mnogo več kot logistično podjetje – je del infrastrukture, ki povezuje ljudi in skupnosti. Prav zato svojo vlogo razumemo tudi širše: da naš doseg, zaupanje in partnerstva uporabimo tam, kjer lahko ustvarimo družbeni učinek. Rekordnih 96.081 zbranih šolskih potrebščin kaže, kaj lahko dosežemo, ko povežemo zaposlene, stranke, poslovne partnerje in humanitarne organizacije za skupni cilj, da otrokom omogočimo boljše pogoje za uspešen začetek šolskega leta,« je ob zaključku zbiranja šolskih potrebščin poudaril Matej Raspet, direktor marketinga in divizije paketi pri Pošti Slovenije.

»Rekordno število zbranih šolskih potrebščin je čudovit dokaz, da v Sloveniji znamo stopiti skupaj, ko gre za dobro otrok. Za nas je posebno pomembno, da pride pomoč do družin, ki jo najbolj potrebujejo. Tako se pot solidarnosti, ki se začne pri darovalcih in nadaljuje z zbiranjem, spreminja v konkretno pomoč otrokom po Sloveniji. Hvala vsem, ki ste pomagali, da bo začetek šolskega leta za številne otroke nekoliko lažji in lepši,« je poudarila Breda Krašna, generalna sekretarka Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Ob letošnjem rekordnem rezultatu se zahvaljujemo vsem, ki ste prispevali – posameznikom, podjetjem, zaposlenim na Pošti Slovenije, našim društvom in zvezam –, ter vsem, ki ste pomagali pri akciji. Pomagate lahko tudi s finančnim prispevkom *Zbiranje finančne pomoči* v okviru akcije P*oštar Pavli polni šolske torbe*, ki poteka do 9. oktobra.

Z nakazilom na TRR: SI56 0400 1004 9903 191
Sklic: SI12 1724511900002
Namen: Poštar Pavli polni šolske torbe
S SMS-sporočilom na 1919: SOLA5 za prispevek 5 evrov

Hvala vsem, ki ste pomagali napolniti šolske torbe. In predvsem hvala, ker ste pomagali poskrbeti, da bo v njih čim več stvari za šolo in čim manj skrbi za domačo mizo.
Vir: **ZPMS**

DELAVNICA PROJEKTA MISLI NA SRCE

Ozaveščanje splošne javnosti o srčnožilnih boleznih

Projekt *Misli na srce* z delavnicami pomembno prispeva k ozaveščanju splošne javnosti o srčnožilnih boleznih, ki so eden od najpogostejših vzrokov za obolevnost in umrljivost. Gre za skupino bolezni, ki prizadenejo srce in ožilje, na primer srčni infarkt, možganska kap, periferna arterijska bolezen in povišan krvni tlak.

Na delavnicah udeleženci pridobijo osnovno razumevanje dejavnikov tveganja, kot so nezdrava prehrana, telesna neaktivnost, kajenje in stres, ter se naučijo, kako lahko s preprostimi spremembami življenjskega sloga pomembno prispevajo k preventivi.

Del delavnic je namenjen tudi osnovnim postopkom oživljanja (TPO) v sodelovanju z društvom Za življenje. Udeleženci se naučijo, kako prepoznati srčni zastoj in pravilno ukrepati z masažo srca in uporabo avtomatskega zunanjega defibrilatorja (AED). S tem pridobijo pomembno znanje, ki lahko v kritičnih trenutkih reši življenje.

Ob koncu delavnic se izvajajo brezplačne meritve krvnega sladkorja, holesterola in krvnega tlaka, kar omogoči udeležencem okvirni vpogled v njihovo trenutno zdravstveno stanje. Priporočene vrednosti so: krvni tlak približno 120/80 mmHg, skupni holesterol manj kot 5 mmol/L, krvni sladkor na tešče od 3,6 do 6,1 mmol/L. Odstopanja od teh vrednosti lahko nakazujejo večjo nevarnost za razvoj srčnožilnih bolezni, zato je pravočasno ukrepanje ključno.

FOTO DŠMS

Društvo študentov medicine Slovenije

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

Podnebni sklad za ETM

Slovenija se že petindvajsetič pridružuje evropskemu tednu mobilnosti. To ni le teden dogodkov za ozaveščanje, temveč je tudi priložnost za preizkušanje rešitev, ki lahko postanejo trajen del lokalnega prometnega sistema. Od začetka kampanje je v njej sodelovalo 165 občin, lani je bilo s 138 sodelujočimi občinami doseženo rekordno število.

Občine ob ozaveščevalnih aktivnostih vse pogosteje izvajajo tudi ukrepe za varnejšo hojo in kolesarjenje, boljši javni prevoz ter kakovostnejši javni prostor. Pomemben cilj kampanje je, da rešitve, ki jih občine v času evropskega tedna mobilnosti preizkusijo začasno in se pokažejo za uspešne, ohranijo dolgoročno.

Več kot sto občin

Sodelovanje pri evropskem tednu mobilnosti je doslej potrdilo več kot sto občin, do začetka kampanje bo po izkušnjah ministrstva teh še več. Pomemben del letošnjih aktivnosti omogoča tudi javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe evropskega tedna mobilnosti, ki ga izvaja ministrstvo za infrastrukturo in energetiko. Za izvajanje aktivnosti bo občinam dodeljenih 450.000 evrov sredstev iz podnebnega sklada.

Sofinanciranje je namenjeno tako ozaveščevalnim dejavnostim kot ukrepom za spreminjanje potovalnih navad, med drugim prevozom na klic, šolskim ulicam, aktivnim potem v vrtce in šole ter spodbujanju kolesarjenja. Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko vse prebivalce, občine, javne zavode, podjetja in organizacije vabi, da se pridružijo kampanji ter s svojimi odločitvami in aktivnostmi prispevajo k mobilnosti, ki je varna, dostopna in vključujoča za vse. Informacije o kampanji, komunikacijsko in ozaveščevalno gradivo ter programi sodelujočih občin so objavljeni na spletni strani *tedenmobilnosti.si*.

Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko

OŠ NARODNEGA HEROJA MAKSA PEČARJA

Prvi šolski dan

Fotografije Žarko Hojnik

ZELENE NOVICE

Sandoz bo v Ljubljani zgradil nov proizvodni center

FOTO SANDOZ

Sandoz v Ljubljani načrtuje gradnjo novega visokotehnološkega centra za proizvodnjo učinkovin za podobna biološka zdravila. V naložbo bo vložil okoli 300 milijonov dolarjev, proizvodnja naj bi stekla leta 2029.

Naložba je del Sandozove strategije za širitev proizvodnje podobnih bioloških zdravil in krepitev lastne evropske oskrbne mreže. Podjetje si želi z večjimi lastnimi proizvodnimi zmogljivostmi povečati prilagodljivost proizvodnje in se hitreje odzivati na potrebe trga.

»Naložba odraža naše zaupanje v dolgoročne možnosti za rast podobnih bioloških zdravil,« je ob napovedi povedal glavni izvršni direktor Sandoza Richard Saynor. Po njegovih besedah si želi družba s širitvijo proizvodne mreže podpreti rast portfelja, povečati dostopnost zdravil in okrepiti položaj na področju podobnih bioloških zdravil. Novi center naj bi bil vzpostavljen do leta 2029, proizvodnja v Ljubljani naj bi se začela istega leta. Objekt bo dopolnil obstoječo evropsko proizvodno mrežo Sandoza, ki vključuje zmogljivosti različnih proizvodnih obsegov.

Po besedah Armina Metzgerja, predsednika razvoja, proizvodnje in oskrbe podobnih bioloških zdravil v Sandozu, bo naložba povečala fleksibilnost in nadzor nad proizvodnimi zmogljivostmi ter ustvarila temelje za nadaljnjo rast. Posebnost novega centra bo tudi njegova lokacija. Umeščen bo ob Sandozovem najsodobnejšem razvojnem centru za podobna biološka zdravila, ki je bil v Ljubljani odprt pred kratkim. Povezava razvojnih in proizvodnih zmogljivosti naj bi omogočila učinkovitejši prenos tehnologij, hitrejše povečevanje proizvodnje ter boljši nadzor nad proizvodnimi procesi v celotnem življenjskem ciklu zdravila.

Napovedana naložba dopolnjuje že napovedane Sandozove investicije v Sloveniji, povezane z razvojem, proizvodnjo in oskrbo s podobnimi biološkimi zdravili. Sandoz si želi s strategijo, ki jo označuje kot *Bio100*, izkoristiti dolgoročni potencial tega segmenta. Podobna biološka zdravila so tista zdravila, ki so zelo podobna že odobrenemu referenčnemu biološkemu zdravilu in lahko po izteku njegove patentne zaščite prispevajo k večji dostopnosti bioloških terapij. Z novim centrom v Ljubljani bo Sandoz še povečal delež proizvodnje, ki jo obvladuje znotraj lastne evropske mreže, Slovenija pa bo dobila dodatno vlogo v njegovi globalni proizvodni verigi.

GEN-I do konca leta 2027 ne bo zvišal cen elektrike

Gen-I je napovedal, da bo gospodinjstvom in malim poslovnim odjemalcem do konca leta 2027 zagotavljal nespremenjene cene električne energije. Zaveza velja za obstoječe odjemalce in tiste, ki se bodo dobavitelju pridružili do konca leta.

Za gospodinjstva bo veljala cena električne energije po rednem ceniku, ki velja od 1. marca lani, za male poslovne odjemalce pa po ceniku, ki velja od 1. decembra 2024. Odločitev prihaja v času, ko so razmere na svetovnih energetskih trgih zaradi geopolitičnih in drugih dejavnikov negotove, prihodnje gibanje cen električne energije pa je težko napovedati. Gen-I je svojo odločitev utemeljil z zmožnostjo upravljanja cenovnih tveganj na veleprodajnih trgih. Družba ima lastno trgovalno infrastrukturo, ki neprekinjeno deluje na 27 energetskih trgih. S tem lahko po lastnih navedbah z naprednim upravljanjem nabavnega in prodajnega portfelja omejuje vpliv nihanj veleprodajnih cen na odjemalce. Z zavezo, da cen električne energije ne bomo zvišali do konca leta 2027, *dokazujemo, da skrb za odjemalce ni zgolj obljuba, temveč je tudi konkretno dejanje*, je povedal predsednik uprave Gen-I Maks Helbl. Po njegovih besedah si želi družba gospodinjstvom in malim podjetjem tako omogočiti lažje načrtovanje stroškov ter jih zaščititi pred morebitnimi prihodnjimi podražitvami električne energije. Pri Gen-I odločitev predstavljajo kot eno od najdaljših zavez o nespremenjenih cenah električne energije na slovenskem trgu. Poudarjajo, da ne gre za kratkoročno prodajno akcijo, temveč gre za odločitev, ki temelji na njihovem načinu upravljanja nabave in cenovnih tveganj.

Za odjemalce to pomeni, da se jim cena električne energije po navedenih cenikih do konca leta 2027 ne bo zvišala, če so pri Gen-I že zdaj oziroma se mu bodo pridružili do 31. decembra 2026. Zaveza se nanaša na ceno električne energije, na končni znesek računa pa lahko še naprej vplivajo omrežnina, trošarine, davki in druge zakonsko določene postavke.

V Sloveniji so odkrili nezakonito pošiljko odpadnega tekstila, namenjeno v Tunizijo

V okviru mednarodne carinske operacije *Demeter XII* so slovenski nadzorni organi odkrili nezakonito pošiljko odpadnega tekstila, ki je bila prek Luke Koper namenjena v Tunizijo. V dveh zabojnikih je bil odpadni tekstil, inšpekcijski postopek pa še poteka, je poročal inšpektorat za okolje in prostor.
Operacijo, ki je bila izvedena med 15. junijem in 31. julijem, je pripravila Svetovna carinska organizacija (WCO). Namenjena je bila odkrivanju in preprečevanju nezakonitega čezmejnega pošiljanja nevarnih in drugih odpadkov ter snovi, ki tanjšajo ozonski plašč. V njej je sodelovalo 113 carinskih uprav, tudi slovenski pristojni organi.
Slovenski nadzorni organi – inšpektorat za okolje in prostor, finančna uprava (Furs) in policija – so v okviru operacije izvedli dvanajst skupnih nadzorov. Pet jih je potekalo v Luki Koper, drugi na mejnih prehodih Gruškovje, Obrežje in Fernetiči ter na več avtocestnih kontrolnih točkah.
Skupno so pregledali 81 čezmejnih pošiljk odpadkov, pri čemer je bilo izvedenih 43 fizičnih in 38 dokumentarnih pregledov. Poleg tega so opravili štiri inšpekcijske preglede v podjetjih ter preverjali prevoze odpadkov znotraj Slovenije.
Pri nadzorih so ugotovili še več drugih nepravilnosti, predvsem neustrezno označena tovorna vozila in pomanjkljivo dokumentacijo. Zaradi teh kršitev so bili uvedeni prekrškovni postopki oziroma izrečena opozorila.
Rezultati mednarodne operacije kažejo, da nezakonito čezmejno trgovanje z odpadki ostaja pomemben okoljski in nadzorni izziv. Carinske uprave so letos poročale o 226 zasegih, od tega 136 zasegih odpadkov, 35 zasegih snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, in 55 zasegih drugih snovi.
Med nezakonitimi pošiljkami odpadkov je bilo največ odpadne plastike – 32 zasegov. Sledili so odpadna električna in elektronska oprema s 24 zasegi, odpadne kovine z 12, odpadna guma z 11 ter odpadni tekstil z 10 zasegi.
Pri snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč, je bilo največ zasegov fluoriranih ogljikovodikov oziroma HFC-plinov, ki se uporabljajo predvsem kot hladilna sredstva. Operacija *Demeter* poteka od leta 2009, ko je bila prvič usmerjena v odkrivanje nezakonitih pošiljk nevarnih in drugih odpadkov iz Evrope v azijske in afriške države. Pri nadzoru poleg carinskih služb sodelujejo še druge pristojne nacionalne in mednarodne institucije, med njimi Europol, Interpol in mreža Impel.
Nadzor čezmejnega pošiljanja odpadkov temelji na pravilih baselske konvencije, ki ureja čezmejno gibanje nevarnih in drugih odpadkov. Cilj takšnih operacij je poleg odkrivanja kršitev tudi preprečevanje nezakonitih globalnih tokov odpadkov ter varovanje integritete zakonitega ravnanja z njimi. Skupni nadzori čezmejnih pošiljk odpadkov se bodo nadaljevali.

Foto Pixabay

Za pametno elektroenergetsko omrežje na voljo skoraj 69 milijonov evrov

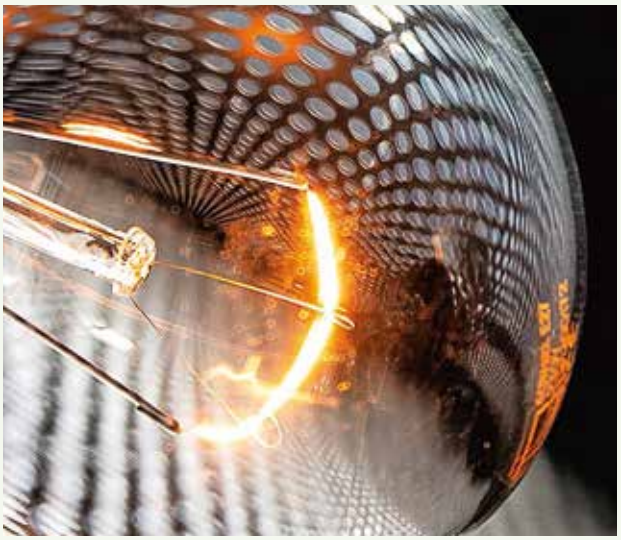

Foto Pixabay

Ministrstvo za infrastrukturo in energetiko je objavilo javni razpis za sofinanciranje naložb v pametno elektroenergetsko omrežje v obdobju 2026–2030. Za gradnjo in posodobitev elektroenergetske infrastrukture je na voljo skoraj 69 milijonov evrov evropskih in nacionalnih sredstev. Rok za oddajo vlog je 31. oktober.
Namen razpisa je posodobitev elektroenergetskega omrežja ter povečanje njegove zmogljivosti, odpornosti, povezljivosti in prilagodljivosti. Naložbe naj bi hkrati omogočile učinkovitejše vključevanje naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, sistemov za shranjevanje energije in polnilne infrastrukture za električna vozila.
Sofinancirani bosta gradnja in nadgradnja transformatorskih ter razdelilnih transformatorskih postaj in gradnja novega nizko- in srednjenapetostnega električnega omrežja.
»Podprte naložbe morajo omogočati digitalno in pametno upravljanje elektroenergetskega omrežja,« so poudarili na ministrstvu. Do sredstev bodo upravičene gospodarske družbe, ki imajo v lasti pomemben del elektroenergetskega sistema, na katerega so priključeni končni odjemalci električne energije, ter izpolnjujejo pogoje naravnega monopola.
Upravičenci bodo lahko uveljavljali stroške nakupa opreme in drugih opredmetenih sredstev, gradbenih, obrtniških in instalacijskih del, storitev zunanjih izvajalcev ter stroške informiranja in komuniciranja.
Sofinanciranje bo potekalo po poenostavljenih možnostih obračunavanja stroškov na enoto. Te bodo določene po številu razdelilnih transformatorskih postaj in transformatorskih postaj, dolžini nizko- oziroma srednjenapetostnega omrežja ter vgradnji serijskih regulatorjev napetosti.
Skupna vrednost javnega poziva je skoraj 69 milijonov evrov. Od tega bo kohezijski sklad prispeval 14,8 milijona, evropski sklad za regionalni razvoj 36,3 milijona, še 17,9 milijona evrov bo zagotovljenih iz državnega proračuna. Sredstva bo mogoče koristiti v proračunskih letih 2026–2030 oziroma do porabe razpoložljivega zneska.
Projekti morajo biti fizično in finančno zaključeni najpozneje do 31. marca 2030. Zadnji zahtevek za izplačilo bo treba predložiti do 30. junija 2030. Rok za oddajo vlog je 31. oktober, javni poziv bo odprt do porabe razpoložljivih sredstev oziroma najpozneje do 28. februarja 2027.

Mestna občina
Ljubljana

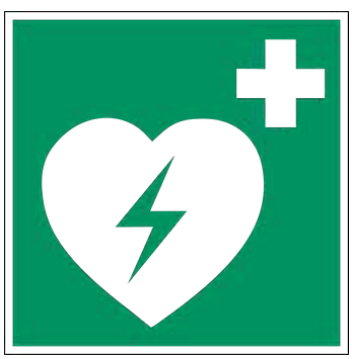
Mestna uprava
Služba za lokalno samoupravo
Ambrožev trg 7, 1000 Ljubljana
t: 01 306 48 30
glavna.pisarna@ljubljana.si, www.ljubljana.si

SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO VAS V SODELOVANJU Z DRUŠTVOM ŠTUDENTOV MEDICINE PROJEKT ZA ŽIVLJENJE VABI NA BREZPLAČNO DELAVNICO TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA S PRAVILNO RABO DEFIBRILATORJA

22. 10. 2026
ob 18. uri

KULTURNI DOM ČRNUČE
DUNAJSKA CESTA 367
SEJNA SOBA V PRVEM NADSTROPJU

Avtomatski eksterni defibrilator (AED) je prenosna elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku. S pomočjo električnega sunka lahko srce ponovno požene in s tem reši življenje. Sam po sebi aparat seveda ne rešuje življenj, je pa izredno dobrodošel dodatek pri oživljanju s pritiski na prsni koš (masažo srca).

DELAVNICA JE BREZPLAČNA

NAMENJENA VSEM GENERACIJAM

Društvo študentov medicine Misli na srce bo opravljalo brezplačne meritve krvnega tlaka, sladkorja ter holesterola.

Za več info pokličite 069 972 995

VLJUDNO VABLJENI NA POUČNO DELAVNICO, NA KATERI BOSTE SPOZNALI TVEGANJA ZA SRČNOŽILNE BOLEZNI IN SE SEZNANILI Z TEMELJNIMI POSTOPKI OŽIVLJANJA IN PRIKAZOM PRAVILNE RABE DEFIBRILATORJA!

SEZONA 2026/27

Črnuški odbojkarji v superligi

Odbojkarski klub Črnuče se že vrsto let ponaša s tradicijo uspešne vzgoje mladih perspektivnih odbojkarjev in doseganja odličnih rezultatov tako v mlajših kategorijah kot v članski konkurenci. Novo rezultatsko uspešno poglavje v 73-letni zgodovini odbojke na Črnučah so v pretekli sezoni napisali odbojkarji članske ekipe črnuškega kluba, ki so si z uspešnimi lanskimi nastopi v prvi ligi zagotovili nastope med slovensko odbojkarsko elito v novoustanovljeni superligi.

To pomeni, da bomo lahko v dvorani Maksa Pečarja od 24. oktobra, ko se bo tekmovanje v superligi začelo, vsako drugo soboto spremljali najboljše slovenske odbojkarske ekipe z ACH Volleyjem na čelu, ki ima tudi v Evropi visoke cilje. V Črnučah bodo tako od jeseni kazali odbojkarsko znanje večkratni dobitniki medalj z evropskih prvenstev Tine Urnaut, Alen Pajenk, Tonček Štern, Dejan Vinčić, Gregor Ropret, Jani Kovačič, Uroš Planinšič, Alen Šket ...

Najboljši dokaz za to, kako dobro se na Črnučah dela z mladimi odbojkarji, je število fantov, vzgojenih na Črnučah, ki si zdaj služijo kruh v drugih, finančno močnejših slovenskih klubih, in bodo v dresih teh klubov v naslednji sezoni prav tako igrali na Črnučah. Prve odbojkarske korake so na Črnučah naredili Jaka Prevorčnik (zdaj ACH Volley), Martin Valenčič, Jurij Oman, Jan Karl Jančič (Calcit Volley), Mark Lačen (Maribor) in Jaka Sešek (Salonit) oziroma so kot mladi perspektivni fantje igrali tudi na Črnučah Luka Marovt, Jošt Kržič (ACH Volley), Matevž Karadža Pevc (Calcit Volley), Matic Rojnik (Krka) in Jožef Verdinek (Salonit).

Tudi Črnučani bodo seveda v prihodnji sezoni imeli računico. Ekipa bo po večini sestavljena iz mladih, v domačem klubu vzgojenih odbojkarjev, med katerimi bo z 28 leti najizkušenejši kapetan Erik Kodrič. V ekipi bosta tudi mlada in perspektivna tuja odbojkarja sprejemalca, Iranec Nima Niazi in Makedonec Toše Efremov, iz drugih slovenskih klubov pa sta se pred letošnjo sezono Črnučanom pridružila še libero Matic Fajfar ter Matic Pavlič.

Enako kot pri igralcih v klubu stavimo na domače fante tudi v strokovnem štabu ekipe, ki bo obarvan z domačimi strokovnjaki ... vsi so Črnučani in naši nekdanji igralci članske zasedbe. Kot glavni trener bo črnuško ekipo vodil Jurij Žavbi, njegov pomočnik je Miha Kikelj, ki je tudi vodja mladinskega pogona, trener za moč in kondicijsko pripravo je Maj Slobodnjak ter statistik Enej Rutar. Strokovni štab dopolnjuje še fizioterapevtka in skrbnica družbenih omrežij Duša Hribar.

Vrhunska odbojka

Od konca oktobra torej vsekakor velja sobotne večere (domače tekme bomo igrali ob 19. uri) rezervirati za ogled vrhunske odbojke v dvorani OŠ Maksa Pečarja. Vse informacije o terminih domačih tekem in na splošno o delovanju kluba lahko dobite na profilu kluba na facebooku in instagramu ali na spletni strani kluba. Vabimo vas, da skupaj podprete Črnučane v dvobojih z najboljšimi slovenskimi klubi in uživate v vrhunskih odbojkarskih predstavah.

Jurij Žavbi, OK Črnuče

Foto OK Črnuče

RAZVEDRILO

Šale

Moški v lekarni: »Kondome, prosim!«
»A dam še vrečko zraven?« reče prodajalka.
»Ah, ni treba. Saj ni tako grda.«

Ko mi je vroče, včasih rad spim gol. Ne glede na to, kako jezno me gledajo drugi potniki.

Helga in Jože gledata romantični hollywoodski film. Helga reče: »Poglej, kako nežno Bruce boža Kate po laseh. Kako junaško jo drži in strastno poljublja. Super bi bilo, če bi to kdaj lahko storil tudi ti.«
Jože odgovori: »Si nora? Sploh ne vem, kdo je ta igralka!«

Moja punca me je zaprosila za roko. Od takrat se je veliko spremenilo, na primer moja telefonska številka in naslov.

Prijateljica je rekla, da so se mi akne res poslabšale. Sprva sem mislila, da pretirava, potem pa se mi je zdelo, da celo slepi ljudje berejo moj obraz.

Karl se je strinjal, da bo ženino mamo peljal na družinske počitnice v Jeruzalem. Med potovanjem sta se tako burno prepirala, da je tašča doživela srčni napad in umrla. Ko je moški v mrtvašnici povprašal o ureditvi repatriacije trupla v Nemčijo, mu je pogrebnik povedal, da bi samo repatriacija stala 3500 evrov. Če bi truplo pokopal v Jeruzalemu, bi to stalo le 1500 evrov. Poleg tega je Jeruzalem po krščanskem verovanju sveta zemlja. Moški je rekel: »Sveta zemlja? Krščanstvo? Vstajenje? Oprostite, ampak vesel sem, da starke ni več.«

Kaj piše na nagrobniku device?
Vrni neodprto!

Pijanca hodita po ulici. Eden reče: »Glej, nekdo je sem postavil skledo gobove juhe.« Hitro jo poje. Drugi odgovori: »Tega ne bi jedel. Lahko bi bila bruhanje.« Takrat prvi vse izbruha nazaj v skledo. Drugi pijanec pa reče: »Glej, topla gobova juha!« In jo poje.

Petra in Agnes se pogovarjata.
Petra reče: »Moški si vedno želijo samo eno stvar. To je tako nadležno.«
Agnes vpraša: »Katero?«
Petra odgovori: »Saj veš, tiste umazane stvari.«
Agnes zmaje z glavo in reče: »Potem jih pa pospravi.«

Kapitan objavi: »Imam dobro in slabo novico.
Slaba novica: Oba motorja sta odpovedala in podvozje se ne bo iztegnilo.
Dobra novica: Jutri vas bodo vse omenili na televiziji.«

Kupec avtomobila: Vzel bom avto. Ali lahko plačam na obroke?
Prodajalec avtomobilov: Lepo bi bilo, če bi lahko stvari na svetu plačevali z igrami ugibanja.

Kako se imenuje Poljak brez humorja?
Nowitzki.

Kaj pride iz pokvarjenega kavnega avtomata?
Capputcino.

Javna uslužbenca Zvonko in Peter se pogovarjata.
Zvonko vpraša: »Zakaj si vsak petek brskaš po nosu?«
Peter odgovori: »Oh, vikend je tako blizu, pa se hočem še zadnjič resnično potruditi.«

Debela ženska gre k zdravniku in reče: »Doktor, prosim, pomagajte mi. Tako sem debela.«
Zdravnik reče:
»Da, razumem, ampak najprej mi prosim plačajte za ordinacijo, ki ste jo uničili.«

Pacient: »Doktor, počutim se tako prezrtega. Drugi me obravnavajo, kot da sem neviden.«
Zdravnik vpraša: »Kdo govori?«

Peter Matjažu: »Če je smrt ženska, bom večno živel.«
Matjaž vpraša: »Zakaj?«
Peter reče: »Ker me bo ignorirala.«

Naročil sem knjigo *Kako vaditi potrpežljivost.* Po treh mesecih še vedno ni prispela.

V banki:
To bi rad zamenjal.
Oprostite? To je vaš bančni izpisek?!
Rekel sem, zamenjajte!

Mami, drugi otroci v šoli se norčujejo iz mene. Pravijo, da sem videti kot mafijec.
Prav, bom že poskrbela za to.
Hvala, mama, ampak naj bo videti kot nesreča.

Moj fant je arheolog. Pokazala sem mu uporabljen tampon, pa mi ni hotel povedati, iz katerega obdobja je.

Ne jej toliko torte.
Zakaj? Moja babica je živela 95 let.
Ker je jedla torto?
Ne, ker se ni vmešavala v tuje zadeve.

Na vlaku:
Potnica nagovori žensko: »Ali lahko, prosim, rečeš sinu, naj me preneha posnemati?«
Ženska reče sinu: »Mihec, prosim, nehaj se obnašati tako neumno.«

Karl šefu: »Šefe, a lahko danes dobim prosti dan? Rad bi postal oče.«
Šef reče: »Seveda, vzemi si prosti dan.«
Naslednji dan šef vpraša: »Je šlo vse v redu?«
Karl reče: »Bomo videli čez devet mesecev.«

Tomaž pripoveduje: »Ravnatelj je bil jezen name, ker sem izpraznil gasilni aparat na hodniku. Rekel je, da pričakuje, da se bova jutri z očetom srečala v njegovi pisarni. Resnično se veselim tega. Končno bom spoznal svojega očeta.«

»Ko se ena vrata zaprejo, se druga odprejo,« je rekel.
Rekel sem mu: »Vse lepo in prav. Vendar bi moral avto res popraviti, preden ga kupim.«

Policijsko preverjanje:
»Naprava mi jasno kaže, da ste pili alkohol.«
»Kaj? Jaz? Alkohol? Ne!«
»Da, moja naprava mi to jasno kaže.«
»Počakajte malo. Kdo pravi, da se pogovarjajte s svojo napravo?«

RAZVEDRILO

Šale

Poštar, ki dostavlja pošto na naše območje, se imenuje Pavli. Nikoli me ne pozdravi nazaj. Morda bi ga moral pozdraviti drugače in ne vedno s pozdravljeni, poštar Pavli.

Jezen moški zavpije na soseda: »A tvoja mačka izkoplje vse korenje na mojem vrtu?«
Sosed zavpije nazaj: »Seveda, misliš, da imam jaz čas za to?«

Prijatelj prijatelju: »Sinoči sem hkrati vzel odvajalo in uspavalo.
No, kaj naj rečem, spal sem kot dojenček.«

Včeraj mi je kolega rekel, da sem včasih malo vsiljiv.
To me je zelo prizadelo. Poleg tega je to uničilo najino skupno kopalnico.

Oče hčerki: »Pavla, tvoja rojstnodnevna zabava je bila tako lepa, zakaj nam česa ne zapoješ?«
Hči: »Ampak gostje bi radi odšli.«
Oče: »Ja, ampak ne dovolj hitro!«

Prijateljici, ki se že dolgo nista videli, se pogovarjata.
Suzana vpraša: »Si še vedno zaročena s Petrom?«
Agnes odgovori: »Ne.«
Susana reče: »Hvala bogu, saj je bil popolnoma nor. In kako je vedno smrdel!«
Nato Agnes reče: »Zdaj sva poročena.«

Trije zdravniki se pogovarjajo.
Prvi, zobozdravnik, pravi: »Ko bom zapustil ta svet, si želim velik marmornat zob na nagrobniku.«
Drugi, kardiolog, pravi: »Dobra ideja! Na svojem bom imel veliko srce.«
Tretji, urolog, pravi: »Mislim, da bom svoje telo preprosto kremiral.«

Moški bere revijo in reče ženi: »Draga, tukaj piše, da ženske v enem letu govorijo skoraj dvakrat več kot moški.«
Žena odgovori: »To je zato, ker ti moramo vedno vse povedati dvakrat.«
Nato moški vpraša: »Kaj si rekla?«

Izbral in uredil **Darko Rozinec,** član uredniškega odbora

Sudoku

		4	5		9	1		
			2		7			
8			3		4			7
4		7				2		1
	8		4	5	6		7	
3		5				6		4
5			1		2			3
			6		3			
		2	8		5	7		

4			1		7			9
9	3			4			8	1
	7						5	
3			4		2			5
		4		7		8		
2			9		1			3
	4						9	
8	6			3			2	4
7			5		4			8

4								2
2	8	3	4		9	5	1	7
	5						6	
			2		8			
6	9			4			5	3
			9		6			
	2						8	
5	4	8	3		2	1	7	6
1								4

RECEPT

Pečena kokoš s kostanji

Sestavine

- polovica domače kokoši
- nekaj krompirjev
- srednje velik jajčevec
- polovica paprike
- polovica večje čebule
- nekaj strokov česna
- olupljen kuhani kostanj
- sol, mleta sladka paprika, timijan, sveži rožmarin in žajbelj

Količina sestavin je odvisna od števila jedcev in njihovega apetita. Bolje več kot premalo, saj je tako dobro, da lahko pekač dobi luknjo!

Priprava

1. Očistite in narežite vso zelenjavo. Po želji lahko uporabite tudi katero drugo, le kostanja ne izločite.
2. Sesekljajte česen in ga zmešajte s soljo, mleto sladko papriko in suhim timijanom. S tako pripravljeno marinado dobro natrite polovico kokoši.
3. Na dno pekača posujte začimbe, prek teh posujte zelenjavo in kuhani kostanj, na vrh pa položite marinirano kokoš s kožo navzgor.
4. Zelenjavo posolite in naoljite z malo sezamovega olja. Prilijte nekaj žličk vode (nekaj vode spusti tudi zelenjava), pokrijte pekač in ga postavite v pečico, segreto na 170 stopinj Celzija. Na tej temperaturi pecite slabi dve uri. Zadnjih 10 minut pekač odkrijte, kokoš in zelenjavo pa polijte s sokom, ki se je izcedil na dno pekača. Na žaru jo zapecite, da dobi hrustljavo kožo. Med peko imate najmanj uro časa, da v družbi popijete kavo ali postorite kaj drugega. Kosilo se bo pripravilo kar samo.

Dober tek!

KUD SVOBODA ČRNUČE

V A B I L O K V P I S U

Folklorna skupina Črnučan', ki deluje v okviru KUD Svoboda Črnuče, vabi vse, ki jih zanima folklorna in plesna dejavnost, da postanejo njeni člani. Skupina redno, vsak četrtek zvečer od 20. do 22. ure, vadi v kulturnem domu Črnuče, na leto pa pripravi okrog osem nastopov. V naši sredini se boste zagotovo dobro počutili, veseli vas bomo!

Pokličite vodjo skupine Heleno Lampe na telefonsko številko 041 622 216 ali ji pišite na e-naslov: *helena.lampe@gmail.com*.

